

Pòrtic

Enric MENDIZÀBAL i RIERA
Vocal de la Societat Catalana de Geografia

L'estructura formal de *Treballs de la Societat Catalana de Geografia* és prou coneguda de tots els socis: el pòrtic, les aportacions, les conferències, les reimpressions, les notes. Fins el número 32 de *Treballs*, els pòrtics anaven signats invariablement per Lluís Casassas i Simó; en ells, Casassas oferia d'una manera breu, concisa i directa, la seva opinió sobre algun tema d'actualitat, juntament amb les activitats de la Societat Catalana de Geografia. Amb la mort de Lluís Casassas, el pòrtic de *Treballs* quedava sense la persona que l'havia caracteritzat tan personalment durant set anys. La Junta de Govern de la SCdG va creure convenient de continuar mantenint el pòrtic, però amb una variació: la rotació de la redacció entre els diferents membres de la Junta. És així, doncs, que el pòrtic del número 33-34 anava signat per Maria Dolors Garcia i Ramon, aleshores vice-presidenta, i el del número 35 per Vicenç Bieta i Farré, l'actual president. Els següents pòrtics aniran signats pels membres de la Junta corresponents.

* * *

Si hi ha una idea que justifica l'existència d'una hipotètica «escola catalana de geografia», aquesta és la de l'acceptació de la unitat del territori català com un espai diferenciat de les nacions i regions veïnes i del dret d'organitzar aquest territori de la manera que el poble català cregui més convenient. És per això que la SCdG, de sempre, ha convidat persones especialitzades en l'organització territorial de Catalunya a parlar-hi; i per aquesta mateixa raó, hem de continuar reflexionant sobre aquest tema. Per tant, la pregunta «què passa amb el Pla Territorial General de Catalunya?» no és, en cap cas, una pregunta banal. Sembla com si un cop després de la presentació oficial i dels actes que es van celebrar per fer una ràpida visió del PTGC (entre els quals el celebrat el 17 d'abril de 1993 a l'Institut d'Estudis Catalans, organitzat, entre d'altres, per la SCOT i la SCdG), aquest

hagi desaparegut de les preocupacions oficials a l'abast del públic en general: des de quan no surt cap nota en cap mitjà de comunicació que permeti saber a qualsevol ciutadà i ciutadana de Catalunya com continuen els treballs del PTGC?

Però des de la SCdG no només es reflexiona sobre Catalunya. La preocupació de saber què passa en el món en el qual vivim és d'interés constant. Un exemple: en un dels actes celebrats en motiu del Primer Congrés Català de Geografia, el del dia 19 de febrer de 1991 a la Casa Elizalde de l'Eixample de Barcelona, Oriol Nel·lo va fer una interessant reflexió sobre el paper dels geògrafs i geògrafes en la societat; i, entre moltes altres coses, va recordar que mentre l'estàvem escoltant, Iraq —i la seva població— estava essent bombardejat pels avions de l'exèrcit dirigit pels Estats Units. Qui recorda la guerra del Golf? Qui recorda les promeses d'un nou ordre mundial? Qui no recorda que dos anys més tard estem assistint al genocidi d'un poble europeu, el dels musulmans bosnis, que es troben només a 1.400 km de Catalunya? Qui no sap que a les guerres que hi ha hagut a l'antiga Iugoslàvia des de juny de 1991 fins ara hi ha hagut més de 150.000 morts civils, més de 2.000.000 de desplaçats, 42.000 serbis en camps de concentració croates, 130.000 croates i musulmans en camps de concentració serbis? I què pot fer una persona del carrer com som la majoria de nosaltres —a més d'exclamar-se— per evitar aquesta guerra —i totes les altres: Somàlia, Sudan, Sri Lanka, Cambodja, Centramèrica...?

* * *

El curs 1993-94 de la SCdG, *Països, regions i fronteres en un món canviant*, pretén recollir aquest interès: l'expectació per la nostra realitat més propera i quotidiana —Catalunya—, passant per les reflexions sobre els pobles europeus, fins arribar a espais i societats llunyans —Alaska, Antàrtida, Japó—. Esperem que aquest curs de *Països, regions i fronteres en un món canviant* sigui profitós per a tots nosaltres.

* * *

Amb aquest número 36 de *Treballs* es clou la sèrie dedicada a l'homenatge de Lluís Casassas i Simó. Són moltes les persones a les quals la Junta de Govern de la SCdG ha d'agrair la seva col·laboració: els autors i autores dels articles, aquells i aquelles qui han corregit els textos o que han ajudat en la confecció d'alguna part de la revista... Són moltes les amistats de Lluís Casassas, les que han participat en els actes de recordança. Som moltes les persones que el recordem i que trobem a faltar la seva companyia. Els números de *Treballs* que han estat dedicats a Lluís Casassas són, només, una petita mostra del seu mestratge i de l'amistat que li retem.

Lluís Casassas donant una conferència a la VIII Escola d'Estiu del Ripollès, 1989. Fotografia realitzada per Josep Gili.